

Oponentský posudek k bakalářské práci Daniela Alberta
"Variabilita morfometrických charakteristik vybraných typů údolních sítí"
zpracované na Katedře fyzické geografie a geoekologie Přírodovědecké fakulty
Univerzity Karlovy v Praze

Vedoucí práce: RNDr. Marek Křížek, Ph.D.

Předložená bakalářské práce má poměrně nevelký rozsah, obsahuje ovšem ještě samostatnou grafickou přílohu a řadu tabulek. Obsah a řazení textu je několika výjimkami přehledné a logické. Rešeršní část práce není příliš rozsáhlá a důkladná. Následuje část metodická a kapitola Výsledky. Poměrně rozsáhlá je Diskuse a práce je ukončena shrnutím poznatků v kapitole Závěr.

1) hodnocení splnění cílů v zadání práce

Podle zadání je cílem práce "porovnat hodnoty morfometrických charakteristik jednotlivých typů údolních sítí". Tento cíl autor víceméně splnil, i když bych si představoval lépe zpracovanou metodiku, důkladnější rešerši a obsáhlejší závěry.

2) hodnocení práce s literaturou

Rešeršní část práce je podle mého názoru velmi slabá, ačkoli se jedná o důkladně v literatuře zpracované téma. Práce trpí zejména ve srovnání s obdobnou rešerší Michala Kusáka (2011). Výběr publikací, ze kterých autor přebíral geometrii zájmových povodí k testování, je geograficky značně omezená, což budí dojem, že si autor namátkou vybral několik navzájem odkázaných článků a dál v hledání nepokračoval. Regionální literatura ohledně zájmových území v ČR je velmi obecná a často překonaná (např. Panoš, Štecl 1965, Stehlík 1965).

3) hodnocení užitých metod a postupů

Použité metody jsou standardní a převzaté z relevantních publikací. Jejich popis a vysvětlení je nicméně místy nedostačující. Autor získal výpočty řady údajů, které ovšem nedokázal příliš dobře prezentovat a zhodnotit.

4) hodnocení argumentace a interpretace

Terminologie užitá v práci je vesměs v pořádku, nicméně i zde se najdou problematická místa. Například shrnování různých charakteristik, popisujících vlastnosti sítí, pod termín "morfometrické" je zavádějící - jen některé z nich ve skutečnosti popisují morfologii povodí. Dále je zde několik problematických pasáží, kde autor konstatuje některé skutečnosti, aniž by je doložil pozorováním nebo odkazem na literaturu, a také není zřejmé (a není to vysvětleno), jak autor k některým věcem došel (např. výběr území, charakteristik, apod.)

5) hodnocení odborného přínosu

Slabina celé práce - velice podobným tématem se zabýval Mgr. Michal Kusák ve své bakalářské a diplomové práci (obě jsem oponoval) a tyto starší práce jsou na výrazně vyšší

úrovni než práce D. Alberta. Přínos je tedy velmi malý, a to zejména v rešerši (typy údolí Kusák 7 stran, Albert 0,5 strany).

Určitým přínosem je poměrně obsáhlá diskuse, kde autor hledá a snaží se vysvětlit příčiny rozložení hodnot vybraných charakteristik sítí. I zde by nicméně bylo možné provést hlubší analýzu výsledků a diskutovat více s literaturou než s nápady autora.

6) hodnocení formální stránky

V práci se často objevují nelogické pasáže, které buď s avizovaným nadpisem kapitoly nesouvisí, nebo jen okrajově. Také při popisu vybraných zájmových území se autor nevyvaroval chyb - například u popisu zájmových území v ČR ani není uvedeno, o jaká povodí se jedná (!).

Zejména grafika v příloze (ale nejen tam) je velmi nekvalitní, ztrátové formáty *.jpg jsou velmi nevhodné pro zobrazování liniových prvků.

Mapy u vybraných ZÚ v ČR jsou nepoužitelné - neobsahují žádné polohopisné prvky, mapový rám, nebo alespoň orientační mapku. Povodí je vymezeno odhadem, v žádném případě neodpovídá skutečnému průběhu rozvodnic.

Grafy v kapitole výsledky jsou těžko pochopitelné, protože nemají popsání osy a někdy ani uvedené jednotky.

Další připomínky a dotazy k práci (řazeno podle pořadí v textu):

str. 7: Úvod je příliš stručný a obecný

str. 8: Rešerše ohledně definic údolí je chaotická a nepřilíš srozumitelná - např. věta "Je to jakakoliv protáhlá plocha ohraničená vyššími svahy existující v mnoha velikostech a tvarech" je nesmysl - platila by např. pro kalderu nebo pro propast, což údolí nejsou.

str. 9: Rovnoběžná síť u Bakovského potoka podle tabulky 1 nedává smysl - povodí Bakovského potoka je výrazně ukloněné? Podle čeho autor vybíral příklady?

str. 10: Jednotlivé charakteristiky sítí by stálo za to podrobněji popsat, zejména co znamená jaká hodnota každé charakteristiky. Také se mi nelíbí označování charakteristik jako "morfometrických" - např. počet údolí o morfometrii nevypovídá (morfometrie - disciplína zabývající se kvantifikací charakteristik reliéfu).

str. 14: Jak byl určen typ sítě? Autor uvádí "na základě tvaru" - je to na základě odhadu, výpočtu, nebo něčeho jiného?

str. 14: Jak byla vybírána povodí k digitalizaci?

str. 14: Jak byla vybrána jedna reprezentativní charakteristika?

str. 15: Jak byly vybrány příklady jednotlivých typů v ČR?

str. 16-21: Obrázky/mapky jsou velice nekvalitní, linie údajně vymežující povodí navíc neodpovídají skutečné rozvodnici

str. 17: Věta: "Půdorysné uspořádání údolní sítě je obrazem původních svahových procesů a svědčí o asymetrickém vyzdvižení Jizerského pohoří" nedává příliš smysl. Pravoúhlé sítě by měly být podle tab. 1 determinovány tektonicky.

str. 22: U grafu není zřejmé, co znamenají hodnoty na osách x a y, spodní histogram pak není popsán vůbec.

str. 27: Co je "charakteristika sítě"? Autor to uvádí jako jednu z charakteristik sítě, což je mírně řečeno matoucí...

Celkové hodnocení:

Předložená práce Daniela Alberta splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, obsahuje nicméně řadu chyb, nepřesností a opomenutí. Jejím přínosem je spíše tedy seznámení autora s použitými metodami a přípravou postupové práce. Přesto **doporučuji** přijmout tuto bakalářskou práci k obhajobě a hodnotit ji jako dobrou.

V Praze, dne 3. 9. 2014

Oponent:

RNDr. Filip Hartvich, Ph.D.

ÚSMH AV ČR a PřF UK

tel. +420 2 66009233

hartvich@irsm.cas.cz